

Razzia Giessen 3 maart 1945

Over de razzia in Giessen op 3 maart 1945 is weinig terug te vinden op Internet. Dus ging het Oorlogsmuseum Veen, op zoek naar ooggetuigen. Helaas is die leeftijdsgroep inmiddels hoogbejaard en zijn velen reeds overleden. Toch kwam er verrassend veel respons op de oproep die werd gedaan. Had de razzia tot nog toe het beeld dat een groep van ca. 105 jongens en mannen waren opgepakt en als groep gedwongen tewerk gesteld in Duitsland. Nu blijkt, na alle verkregen informatie van ooggetuigen en nabestaanden, dat het beeld veel minder compact is. Lang niet alle opgepakt zijn daadwerkelijk afgevoerd naar Duitsland. De jongens en mannen moesten op het toenmalige gemeentehuis van Giessen hun persoonsbewijzen inleveren. Er zijn een aantal mensen vrij gelaten en er waren verscheidene ontsnappingen.

Ook zaten niet allen de eerste nacht in de Hervormde kerk van Giessen. Er verbleef een aantal mannen in een kantoor van Schouten. Een onbekend aantal is per bus afgevoerd. Mogelijk naar het Wolvenplein in Utrecht. Bekend is dat J.B. Hoogerheiden die later samen met H. Boender is gefusilleerd ook naar Utrecht is gebracht. Van één persoon die ook op het Wolvenplein terecht kwam, is bekend dat hij ook weer werd vrijgelaten. Van de groep die te voet naar Sleeuwijk moest lopen zijn er verhalen bekend over ontsnappingen voordat een marineschip hen overbracht. Een vader heeft daar kans gezien zijn zoon vrouwenkleren toe te spelen waarna deze verkleed is vrouw is weggelopen. Een ander wist zich bij omstanders te voegen, een dame in de arm te nemen en heeft vervolgens de groep uit staan zwaaien. Zelfs in de kerk wisten twee mannen in de kerkenraadsbanken onder de vloer te kruipen en af te wachten tot iedereen vertrokken was waarna ze werden ontdekt door het hondje van een geëvacueerd gezin dat in de consistorie bivakkeerde.

Ook wist een van de mannen eenmaal in Gorinchem tijdens de mars naar het volgende transport een zijsteegje in te schieten en achter een vuilnisvat te kruipen. Hij was twee dagen later weer in Giessen. Eén ontsnapte uit de trein en weer anderen waren twee weken later weer terug nadat ze wisten te ontkomen. Ook waren er die na anderhalve maand - behoorlijk ziek door de erbarmelijke en onhygiënische toestanden tijdens hun gedwongen werk - weer in Giessen op het evacuatieadres arriveerden. Van één opgepakte man is bekend dat hij pas in augustus '45 terug was. Hij was om onbekende redenen in een concentratiekamp terecht gekomen en aan het einde van de oorlog met een groep daaruit ontsnapt maar per abuis naar het oosten gevlucht in plaats van naar het westen en kwam in Tsjecho-Slowakije terecht. Uit alles blijkt de grote chaotische situatie op het einde van de oorlog.

Bron foto's; SALHA, Teus van Tilborg en H. Boender